

HOLLANDA ÜLKE RAPORU

2021

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	6
3. DIŞ TİCARET	8
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	12
5. TÜRKİYE ile TİCARET	15
EKLER:.....	18

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Hollanda Krallığı
Nüfus	17.281.000 (Nisan 2021, IMF)
Dil	Felemenkçe, Frizce (Frizya'da), Papiamentu (Bonaire'de), İngilizce (Sint Eustatius ve Saba'da)
Yüzölçümü	41.528 km ²
Başkenti	Amsterdam (Hükümet Merkezi Lahey)
Başlıca Şehirleri	Amsterdam, Rotterdam, The Hague (Lahey), Utrecht Eindhoven, Tilburg
Yönetim Biçimi	Anayasal Monarşi, Parlamenter Demokrasi
Devlet Başkanı	Kral Willem-Alexander
Para Birimi	Avro (€)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: BM, Avrupa Birliği (European Union - EU), Benelux (Belçika Hollanda Lüksemburg Ekonomik Birliği), CE (Avrupa Konseyi), EAPC (Avrupa - Atlantik Ortaklık Konseyi), EBRD (Avrupa Yatırım ve Kalkınma Bankası), EIB (Avrupa Yatırım Bankası), G-10, IADB (Amerika Bölgesi Kalkınma Bankası), IAEA (Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı), IBRD (Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası), IFC (Uluslararası Finansman Kurumu), IMF (Uluslararası Para Fonu), OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü), , NATO, OSCE (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Örgütü), WTO (Dünya Ticaret Örgütü).

Coğrafi Konum

Hollanda Krallığı, Hollanda ve Karayip Denizindeki altı adadan (Aruba ve Hollanda Antilleri) oluşmaktadır. Avrupa Birliği'nin alan olarak en küçük ülkelerinden bir tanesi olan Hollanda Batı Avrupa'da Kuzey Denizi kıyısında, Almanya ve Belçika arasında yer almaktadır.

Ren, Maas ve Shelde nehirlerinin deltasında kurulmuş olan Hollanda'nın 41.526 km²'lik yüzölçümünün 7.578 km²'lik kısmı (%18) su ve kanallardan oluşmaktadır. Coğrafi yapısı itibarıyla düz bir araziye sahip olan ülke topraklarının yarısından çoğu deniz seviyesinin altında bulunmaktadır.

Varlığını hidrolik mühendisliğine borçlu olan Hollanda topraklarının %20'si, "polder" adı verilen denizden kazanılmış topraklar olup ülke topraklarının 2/3'si dünyanın en geniş kapsamlı su kontrol projeleri sayesinde su altında kalmaktan korunmaktadır.

Hollanda anakara topraklarının %38'i deniz seviyesinin altındadır. Ülkenin en yüksek noktası 321metre, en alçak noktası -6,7 metre (deniz seviyesinin altında)'dir.

Hollanda, nemli ve yağışlı bir iklime sahiptir ve yağışlar tüm yıl boyunca görülmektedir. Hollanda'nın iklimi, Kuzey denizi kıyılarında bulunması ve Karayip bölgesinden gelen "gulf stream" in etkisi ile ılımlıdır. Yazın ortalama sıcaklık 16 derece, kışın ise 3 derecedir. Bununla birlikte, nem oranının fazlalığı, ısının daha sıcak veya daha soğuk olarak hissedilmesine neden olmaktadır. Diğer taraftan, düz bir arazi yapısına sahip olan ülkede Kuzey Denizi'nden esen

rüzgar, özellikle deniz kıyısında bütün etkisi ile hissedilebilmektedir. Konumu nedeniyle değişik hava koşullarının yaşanabildiği bir ülke olan Hollanda'da aynı gün içinde bir kaç kez güneşli ve yağışlı hava yaşanabilmektedir.

Siyasi ve İdari Yapı

Kral, Devletin başıdır. Bağlı Bölgeler Aruba ve Antiller'de Kral tarafından atanan valiler bulunmakta olup, Kraliyetle ilgili konular görüşülürken bu Bölgelerin Bakanları da toplantılara katılmak üzere, Hollanda Bakanlar Kurulu'nda yer almaktadır.

Hollanda, parlamento esasına dayalı anayasal bir monarşidir. Devlet yapısında "yasama" Kral, Parlamento ve Bakanlar Kurulu'ndan oluşmaktadır.

Parlamento, İl Konseyi üyeleri tarafından dört yıllığına seçilen 75 üyeli I. Meclis (Senato) ve halk tarafından gizli oy ve nisbi temsil usulü ile yine dört yıllık süre için seçilen 150 üyeli II. Meclis'den (Temsilciler Meclisi) oluşmaktadır.

En yüksek yargı makamı Hollanda Yüksek Temyiz Mahkemesi'dir. Mahkeme, yargı idaresinin gözetimi ve temyiz davalarını karara bağlama görevlerini yürütür. Sadece vergi hukukuna giren konularda ilk derece mahkemesi olarak görev yapan beş adet temyiz mahkemesi vardır. Medeni hukuk ve ceza hukuku davaları, altmış bir alt-bölge mahkemesi tarafından ele alınmakta olup, bunların bakmadığı davalar için de on dokuz bölge mahkemesi bulunmaktadır. Ayrıca, çocuklar için çocuk mahkemeleri ve borsa vb. kurumlar için özel tahkim mahkemeleri vardır.

Hollanda idari açıdan, Drenthe, Flevoland, Friesland, Gelderland, Groningen, Limburg, Overijssel, Utrecht, Zeeland, Noord Brabant, Zuid Holland, Noord Holland olmak üzere 12 Eyaletten oluşmaktadır.

Nüfus ve İstihdam

Hollanda'nın nüfusu, 2020 yılı itibarı ile tahmini olarak 17,3 milyondur. Nüfusun %80'i Hollandalı, %20'si ise azınlıklardan oluşmaktadır. 3,3 milyonluk göçmen nüfus içerisinde en büyük grup, yaklaşık 400 bin kişi ile Türklerdir (%2,5). Daha sonra Fas, Surinam ve Endonezya kökenliler gelmektedir.

Nüfus yoğunluğu km2 başına 491 olan Hollanda, dünyadaki nüfus yoğunluğu en yüksek olan ülkelerden birisidir. Nüfusu en fazla olan şehirler sırasıyla, Amsterdam, Rotterdam, Lahey, Utrecht, Eindhoven, Tilburg'dur.

Ülkede yaklaşık 8 milyonu bulan işgücünün % 1,2'si tarım, % 17,2'si sanayi ve % 81,6'sı hizmetler sektöründe çalışmaktadır.

Doğal Kaynaklar

Hollanda madenler bakımından ise önemli bir özelliği göze çarpmaz. Her ne kadar son yıllarda petrol ve doğal gaz yatakları bulunup işlenmeye başlasa da ülke ihtiyacı için yeterli seviyeler

de değildir. Kömür madenleri ve tuz yatakları ise Hollanda yer altı kaynaklarının diğer kısmını oluşturur.

Hollanda Kuzey Denizinde zengin petrol rezervlerine sahip olmakla birlikte, bu rezervlerin miktarı, sahip olduğu doğalgaz kaynaklarından çok daha azdır. Bilinen petrol rezervlerinin miktarı 100-200 milyon varil olarak tahmin edilmektedir. Hollanda hükümeti petrol çıkarma işlemlerine devam edilmesi taraftarıdır.

Hollanda hem topraklarında hem de Kuzey Denizinde olmak üzere zengin doğalgaz rezervlerine sahiptir. Ülkenin doğalgaz sektörü petrol sektöründen çok daha büyüktür. Avrupa Birliği ülkeleri arasında en büyük doğalgaz rezervleri, 1959 yılında Groningen yakınlarında bulunmuştur. Yıllar boyunca Hollanda, Rusya ile birlikte Batı Avrupa için en önemli doğalgaz tedarikçilerinin başında gelmiştir.

Rusya, Norveç, ABD, Kanada; İran ve Endonezya'dan sonra Hollanda, dünyadaki en büyük doğalgaz üretici ve ihracatçılarından birisidir. Enerji ihtiyacının yaklaşık yarısını kendi doğalgaz kaynakları ile karşılamaktadır. Yasa gereği yıllık doğalgaz üretimi rezervlerin kontrolü amacıyla sınırlandırılmıştır. 1 Ocak 2006'da yaklaşık 1,511 milyar metreküplük doğalgaz rezervi kaldığı açıklanmıştır ve bunun da 21 yılda biteceği hesaplanmıştır. Yeni keşfedilecek ve çıkarılacak doğalgaz miktarının da 240-490 milyar metreküp olacağı tahmin edilmektedir.

2000 yılında, Hollanda doğalgaz sektöründeki özelleştirmenin hızlandırılmasına yönelik bir düzenleme yapılmıştır. Yeni yasayla birlikte, firmaların ve diğer tüketicilerin 2004'ten itibaren kendi doğalgaz şirketlerini seçebilmelerine olanak sağlanmıştır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Hollanda ekonomisi, özel sektör ve kamu sektörünün her ikisinin de önemli roller oynadığı karma bir pazar ekonomisi niteliği taşımaktadır. Ekonomi güçlü bir uluslararası yönelime sahiptir. Hollanda, ticaret ve yüksek düzeyli finansal ve mesleki hizmetleri ile ünlenmiş, dünyadaki en zengin ve refah seviyesi yüksek ülkelerden biri olarak öne çıkmaktadır.

Temel Ekonomik Göstergeler

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	910,3	913,1	1.007,6	1.070,78	1.128,0	1.182,8	1.237,8
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar - %)	2	-3,8	3,8	3,2	2,1	1,8	1,6
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	52.673	52.456	57.715	61.159	64.247	67.173	70.101
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort,%)	2,7	1,1	1,9	1,7	1,8	1,8	1,9
Cari Ödemeler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	9,4	7	7,9	8,7	8,7	8,6	8,5
Devletin Genel Net Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	41,5	42,6	47,1	45,6	44,4	43,1	41,6
Toplam Yatırımların GSYİH'ya Oranı (%)	22,1	21,7	22,5	22,5	22,5	22,4	22,4
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	3,4	3,8	3,6	4,0	3,9	3,8	3,7
Nüfus (milyon)	17,28	17,41	17,46	17,51	17,56	17,61	17,66

Kaynak: IMF

Ekonominin ana sektörleri nakliye/lojistik, kimya sanayi, ticaret ve hizmetlerden oluşmaktadır. İmalat sanayi Hollanda'da, Almanya, Fransa ve İtalya gibi diğer Avrupa ülkelerinde olduğundan daha az baskın durumdadır. Endüstriyel aktiviteler esas olarak gıda işleme, kimyasallar, petrol işleme ve elektrikli makineler üzerine yoğunlaşmıştır.

Bilgi iletişim teknolojileri sektörü halen GSMH artışına %20 civarında katkıda bulunmaktadır. Tarım ve gıda ile kimyasallar gibi daha geleneksel sektörlerde biyoteknoloji giderek artan önemde bir rol oynamaktadır. Oldukça dışa açık olan ekonomi dış ticarete ve finansal hizmetlere bağımlıdır.

Hollanda önemli bir tarım ülkesi olup, anakara topraklarından geçen 3 büyük nehir ülke tarım hayatı için önemli bir rol oynarken toprakların % 32 si tarım için kullanılmaktadır. Özellikle süt ve süt ürünleri tesisleşmeciliğin de oldukça ileri seviyelerdedir. Patates, şeker pancarı, buğday ve tahıllar Hollanda tarım ürünleri arasında en çok ihraç edilen tarım ürünleridir yine bahçecilik ve seracılık son derece gelişkin ve önemli bir dış gelir kaynağıdır.

3. DIŞ TİCARET

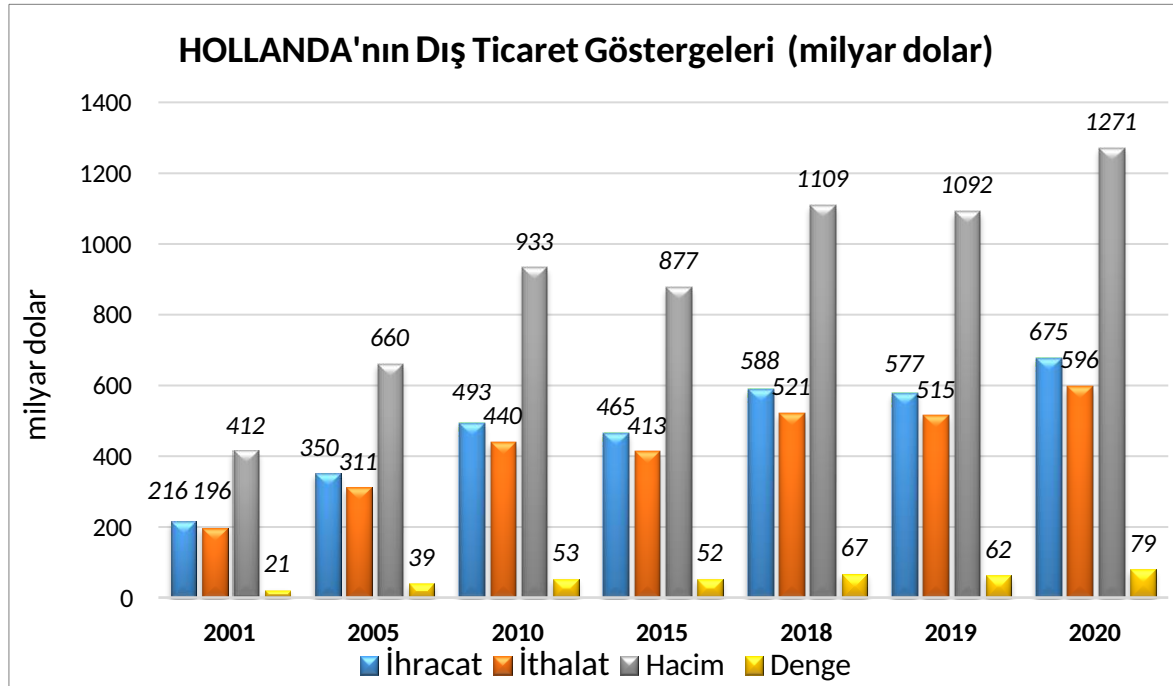
Genel Durum

Hollanda, dış ticaret fazlası, istikrarlı sanayi ilişkileri ve dıŐk iŐsizlik oranı ile Avrupa'nın en önemli ulaŐım merkezi rolünü üstlenmektedir. İŞgücünün çok az bir bölümünü istihdam etmesine karşı ileri düzeyde mekanize olmuş tarım sektörü ülkeyi dünyanın en fazla tarım ürünleri ihracat eden 2. ülkesi konumuna oturmaktadır.

Yüzyıllardır bir ticaret ülkesi olma geleneği, denizdeki stratejik konumu ve küçüklüğü, doğal gaz ve petrol dıŐında doğal kaynakların olmaması, tarım alanlarının az olması ve tarım ürünleri çeŐitliliđinin çok fazla olmaması nedeniyle hammadde ve yarı işlenmiş ürünlerin ithalatına bağımlı olması, Hollanda'nın uluslararası yönelimli çok açık bir ekonomiye sahip olmasında önemli bir rol oynamıŐtır.

Bu açık ekonomi için diğer ülkelerle ticaretin düzeyi büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle dış ticaret politikası dünya pazarlarında proaktif davranmak ve dış ticaretin mümkün olduğu ölçüde liberal olması yönündedir. Dış ticaret ekonomide büyük bir öneme sahip olup ekonomi dış ticarete önemli derecede bağımlıdır. Dış ticaret, ekonomik büyümenin lokomotifi durumundadır. Dış ticaret hacmi 2005 yılından bu yana GSYİH'nin üzerinde gerçekleşmektedir.

Ülkenin Dış Ticareti

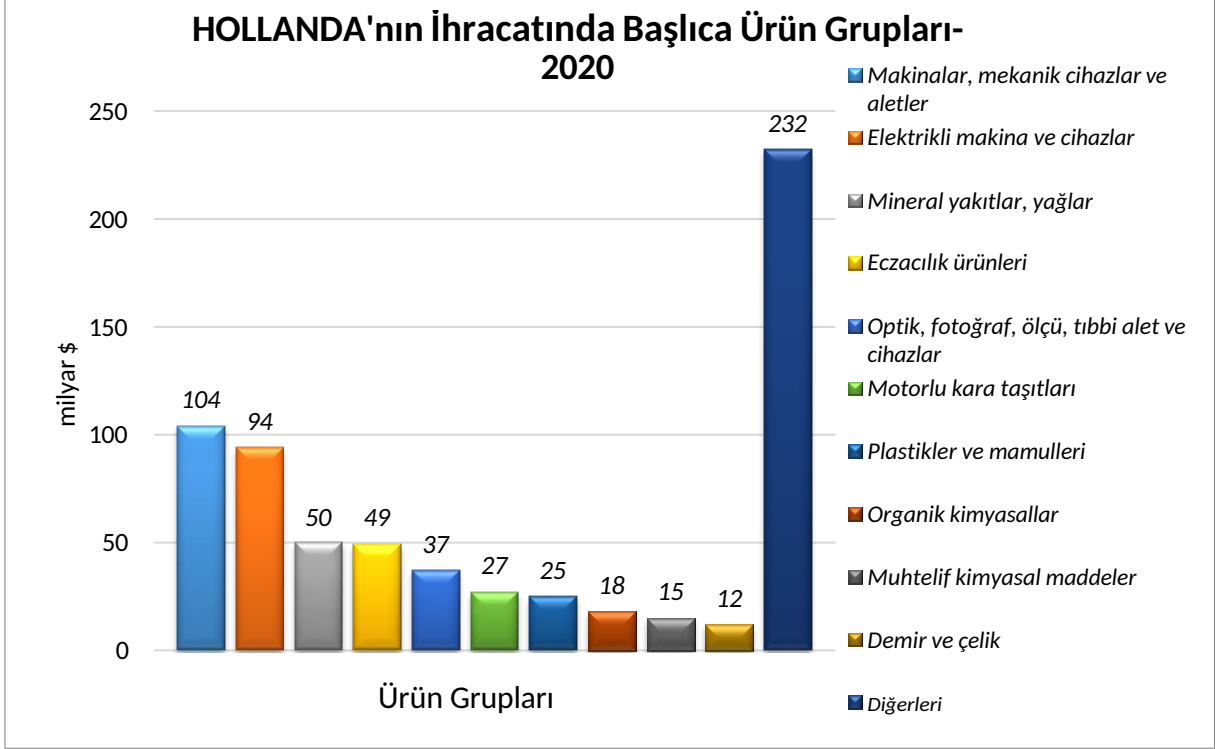

Kaynak: Trademap-www.trademap.org

Hollanda'nın ticaret yapısı, yakın komşularıyla yoğun iliŐki yanında, dünyanın en uygun fiyat ve kalitedeki üreticilerinden tedarik edip, üretimin düşük talebin yüksek olduğu Avrupa'ya pazarlamak şeklindedir. İhracatın önemli bir kısmı re-eksporttan oluşmakta ve devamlı dış ticaret fazlası verilmektedir.

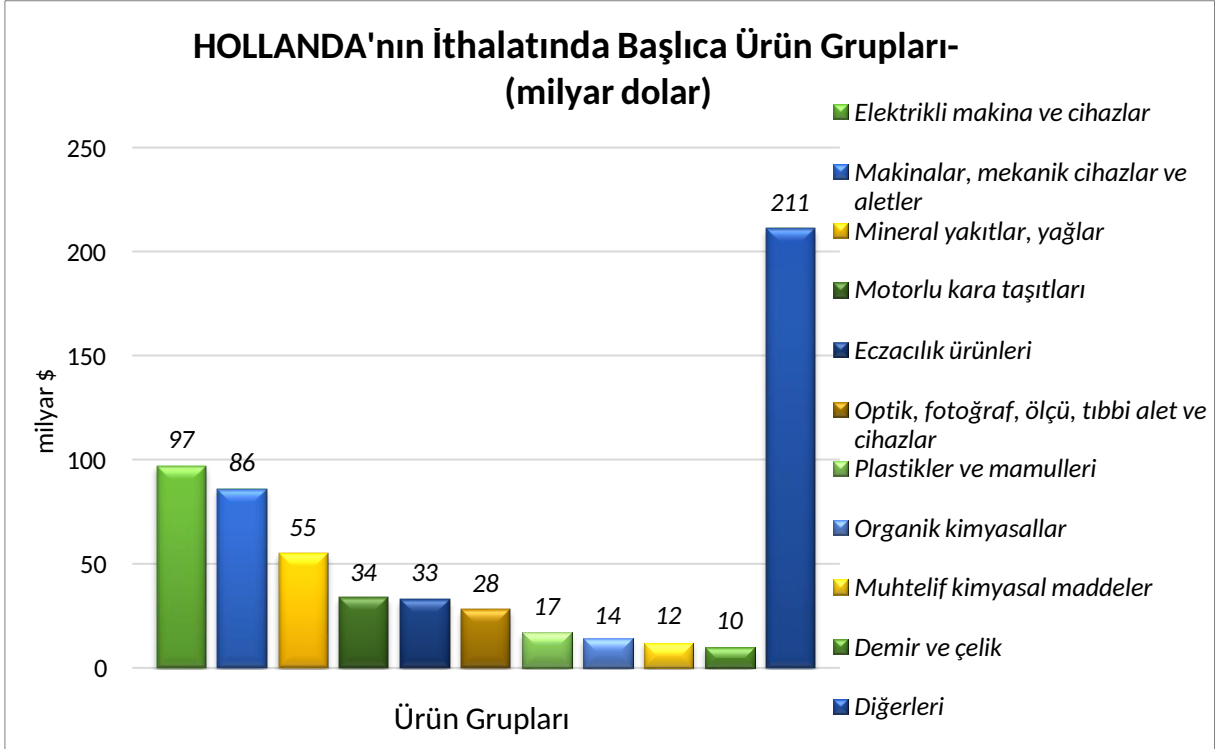
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak:Trademap

İthalat

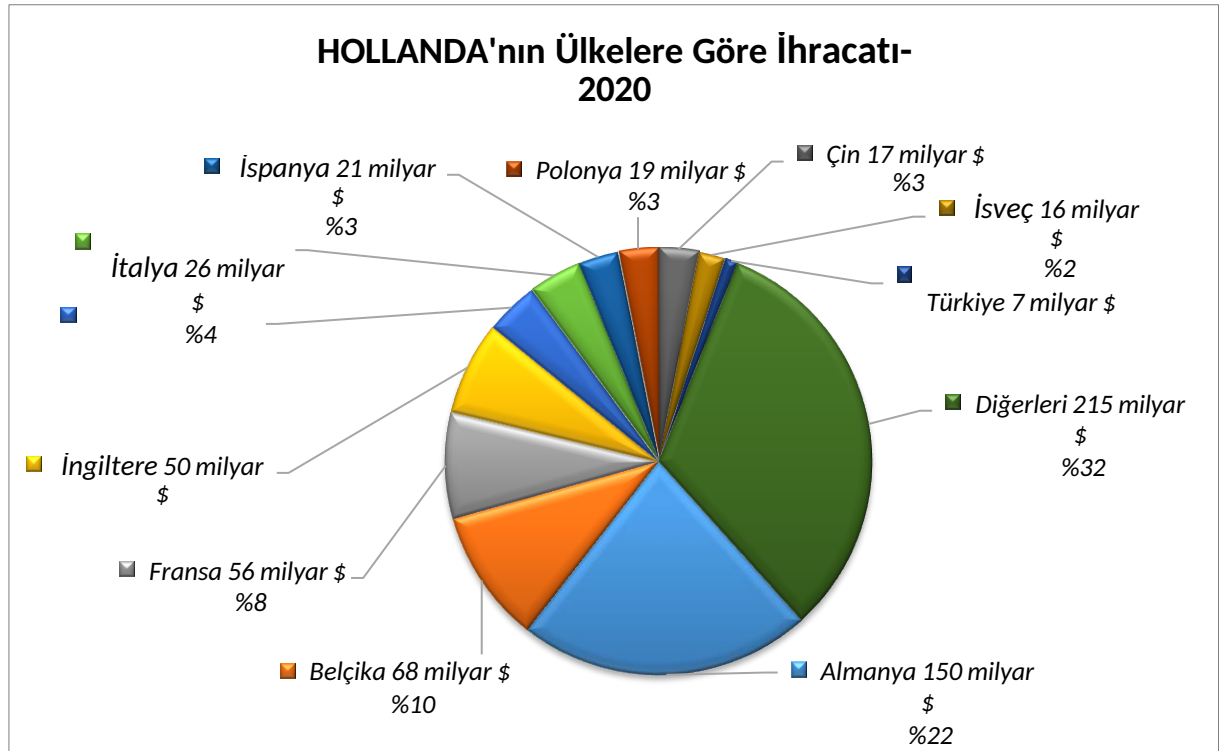
Kaynak:Trademap

Hollanda'nın ihracatında ve ithalatında AB ülkeleri önde gelmektedir. Hollanda'nın en fazla ihracat yaptığı pazarlar arasında AB üyesi ülkeler başta gelmektedir. Ancak, Hollandalı ihracatçılar son zamanlarda etkinliklerini daha uzak pazarlara kaydırmışlar ve AB dışındaki ülkelere satışlarda kayda değer artışlar olmuştur. Bununla birlikte, özellikle Çin'in ve Rusya ile Suudi Arabistan gibi petrol ve gaz ihraç eden ülkelerin ithalattaki payı artmaktadır.

Hollanda'ya ithal edilen ürünlerin büyük bir bölümü, hiçbir işlemden geçirilmeden veya basit bir işlemden geçirildikten sonra ihraç edilmektedir. Bu nedenle, Hollanda'nın başlıca ithal ve ihraç ürünleri incelendiğinde, aynı ürünlerin hem ithalat hem de ihracatta başlıca ürünler arasında yer aldıkları ve değerlerinin ihracat lehine küçük farklarla birbirine yakın olduğu görülmektedir. Genellikle re-eksporta konu olan mallar, ABD ve Asya'dan ithal edilmekte ve Avrupa ülkelerine gönderilmektedir. Hollanda'nın AB üyesi olmayan ülkelerle ticarete açık verirken, AB içi ticarete fazla vermesinin başlıca nedeni re-eksport ticaretidir.

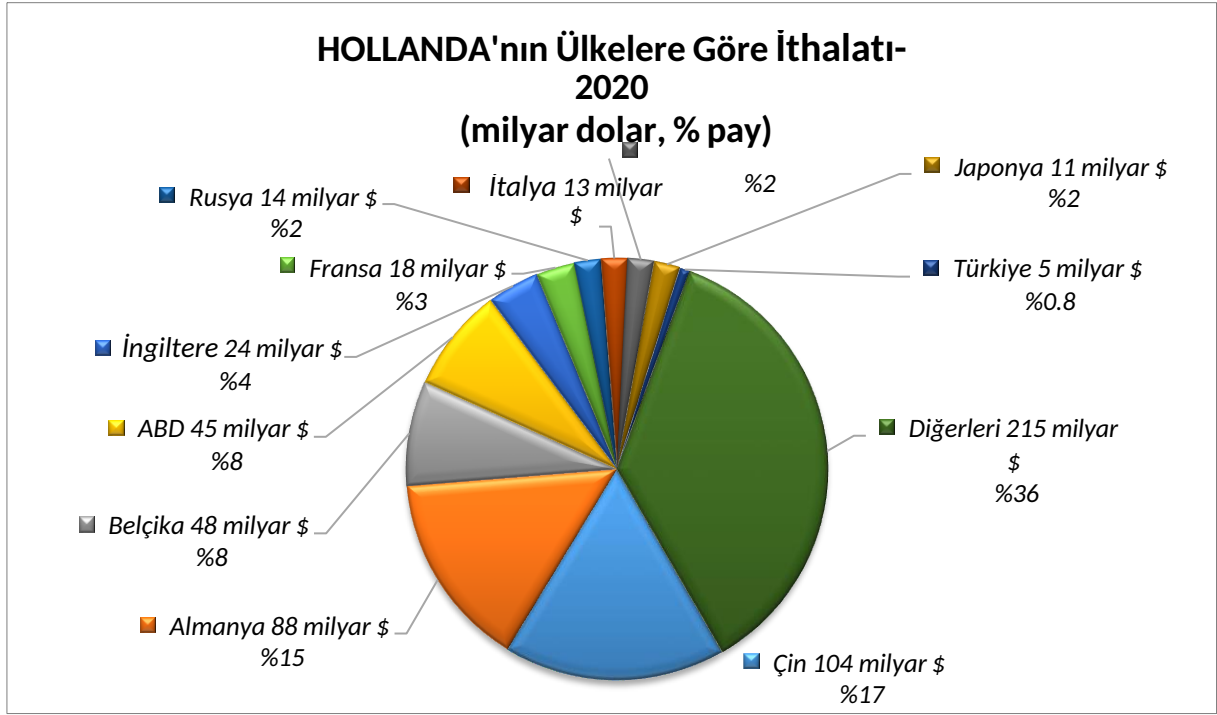
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak: Trademap

İthalat

Kaynak:Trademap

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Hollanda, UNCTAD 2020 Yatırım Raporuna göre 2019 yılında 84 milyar dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 4. sıradadır. 2018-2019 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 198 milyar dolar olan Hollanda, 2019 yılında 1,8 trilyon dolarlık toplam yabancı sermaye stoğu ile dünyada 4. sırada yer almaktadır (UNCTAD). Ülkedeki toplam yatırımların GSYİH'ya oranı 2019 yılında % 21 olarak gerçekleşmiştir (IMF)

Hollanda'ya yönelen doğrudan yabancı sermaye yatırım stoklarının %60'ından fazlası AB kaynaklıdır. Avro Bölgesi merkezli firmalar ise DYY stoklarının neredeyse yarısını (%46) ellerinde bulundurmaktadır. ABD, Lüksemburg, İngiltere, Almanya ve İsviçre en fazla yatırıma sahip ülkelerdir. Hollanda, aynı zamanda dünyanın önde gelen önemli DYY ihraç eden ülkelerinden birisidir.

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri (Haziran 2020)

Veriler	2015a	2016a	2017a	2018a	2019a	2020b	2021b	2022b	2023b	2024b
Ülkeye Giren DYY (milyar \$)	320.8	241.7	96.3	-239.3	28.1	11.9	67.6	102.6	131.4	160.3
Ülkeye Giren DYY (% GSYİH)	41.9	30.8	11.5	-26.2	3.1	1.4	7.3	10.3	12.5	14.3
Ülkeye Giren DYY (Gayrisafi Sabit Sermaye Yatırımlarındaki Payı, %)	189.4	154.0	57.3	-128.5	14.7	6.1	31.9	43.8	51.2	57.4
Ülkeden Çıkan DYY	-388.5	-252.2	-144.3	226.5	-78.0	-16.7	30.5	47.8	63.2	68.3
Net DYY	-67.7	-10.6	-48.0	-12.8	-49.9	-4.8	-98.1	150.4	194.7	228.5
DYY Stoğu	4,369.6	4,474.1	5,498.7	5,156.0	5,184.0	5,195.9	5,263.5	5,366.1	5,497.5	5,657.8
Kişi Başına DYY Stoğu (\$)	258,544	263,585	321,805	300,071	300,310	299,754	302,499	307,268	313,671	321,682
DYY Stoğu (% GSYİH)	570.6	570.8	659.1	563.5	570.3	605.4	568.6	540.0	521.8	505.2
Ülkeye Giren DYY Açısından Dünyadaki Payı (%)	1.00	0.92	0.47	-2.98	0.26	0.11	0.63	0.92	1.13	1.33
DYY Stoğu Açısından Dünyadaki Payı (%)	1.66	1.59	1.83	1.61	1.52	1.57	1.53	1.51	1.48	1.47

Kaynak: The Economist Intelligence Unit, a: gerçekleşen, b: tahmini

Yabancı Yatırım Mevzuatı

Hollanda diğer AB Ülkeleri ile kıyaslandığında, yabancı kişi ya da kuruluşların şirket kurması ve ticari faaliyette bulunması açısından daha esnek ve liberal bir ortam sunmaktadır.

Yabancı sermayeli bir şirketin kurulmasında, merkezi başka bir ülkede olan bir şirketin şube veya temsilcilik açmasında özel bir izne gerek bulunmamaktadır. Yerli ve yabancı şirketlerin ticari faaliyetleri bakımından tabi oldukları esaslar arasında da fark bulunmamaktadır. Yabancı sermayeli şirketler de yerli sermayenin çalışabileceği her sahada çalışabilmektedir. Kurulacak şirketlerde, yerli ortak şartı da bulunmamaktadır.

Serbest Bölgeler

Hollanda'da geleneksel anlamda serbest bölge veya serbest liman uygulaması bulunmamakla birlikte, AB'nin Gümrük Kodu ve Gümrük Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri çerçevesinde işletilen serbest antrepoların yanı sıra Schiphol Hava Alanı'nda 2005 yılında açılmış olan, gümrük idaresi gözetiminde malların depolandığı, mallardan serbest bölge işleticisinin sorumlu olduğu, geleneksel anlamdaki serbest bölgeden daha çok gümrüklü antrepo niteliği taşıyan bir serbest bölge mevcut olup, serbest bölgenin etrafını çeviren çit, duvar vb. bulunmamakta, malların giriş ve çıkışında fiziki kontrol yapılmamakta, kontrol esas olarak serbest bölge işleticisinin stok envanteri üzerinden ve ilaveten malların fiziki denetimi suretiyle gerçekleştirilmektedir.

Ekonomik faaliyetler Ranstad olarak bilinen, en büyük dört şehir olan Amsterdam, Rotterdam, Lahey ve Utrecht'ten oluşan alanda yoğunlaşmıştır. Ücretli çalışanların %50'si Ranstad Bölgesinde bulunan üç batı eyaleti olan Kuzey Hollanda (Noord-Holland), Güney Hollanda (Zuid—Holland) ve ülkenin en zengin bölgesi olan Utrecht'te istihdam edilmektedir.

Hollanda yüzölçümü itibarıyla küçük bir ülke olmasına rağmen ülkenin ekonomik bölgelerinde üretim sektörlerine göre, bölgelerin tarihsel ve coğrafi özelliklerine dayalı bir çeşitlilik vardır. Dağıtım ve depolamaya bağlı birçok aktivite, Rotterdam Rijnmond bölgesi, Zeeland, ya da Amsterdam yakınındaki Kuzey Denizi kanalı gibi belli başlı suyolları ve deniz-nehir bağlantı noktalarının bulunduğu yerlere yakın yoğunlaşmıştır. Amsterdam Schiphol Havaalanı sağladığı dinamik altyapı ile birçok firmaya cazip gelmektedir.

Geleneksel olarak tarımsal bir yapı gösteren ülkenin kuzeyi, aynı zamanda büyük ya da çok sayıda küçük işyerinin toplandığı bir bölgedir. Utrecht ülkenin merkezinde bulunmaktadır ve iş hizmetleri sektöründe önemli bir yere sahiptir. Birçok Hollandalı ve yabancı IT firmasının merkezi bu bölgede yoğunlaşmıştır.

Ülkenin doğusunda ekin ve canlı hayvan yetiştiriciliği başta olmak üzere, çiftçilik sektörü ve et işleme sanayi faaliyet göstermektedir. Kimya sanayindeki Akzo Nobel gibi diğer sanayi kolları da bu bölgededir. Elektronik sektöründe lider isim Philips'in de bulunduğu Noord Brabant bölgesi de önemli bir sanayi merkezidir. DAF traktörlerinin de üretildiği bu bölge, aynı zamanda nakil araçlarının üretim yeridir.

Güneyde Limburg bölgesi, Avrupa nakliye yollarının kesişim yeridir. Almanya'nın Rhine/Ruhr bölgesi ve Merkezi Avrupa'ya geçecek bütün kara ve demiryolları Limburg'dan geçmektedir. Nehirler üzerindeki taşımacılık, Meuse nehri ve Juliana kanalı üzerinden belli başlı Avrupa suyollarına geçişi sağlamaktadır. Limburg bölgesinin ekonomik altyapısının temel dayanaklarından biri de Maastricht-Aachen Havaalanı olup, buradan sağlanan yolcu ve mal taşıma ve "charter" uçuşları, Avrupa'ya yapılan dağıtımın büyük bir bölümünü oluşturmaktadır. Kimyasallar üretimi konusunda bir joint venture olan DSM-Mitsubishi ve Volvo otomobilleri üreten Nedcar şirketi bu bölgede faaliyet göstermektedir.

Doğuda yer alan Overijssel bölgesi, özellikle tekstil endüstrisi nedeniyle Hollanda'nın en gelişmiş sanayi bölgesidir. Ayrıca metal, kimya, kauçuk ve et işleme sanayileri ile tarım sektörü de bu bölgede bulunan önemli sektörlerdendir. Twente Teknik Üniversitesinin burada kurulmuş olması da bölgenin araştırma ve teknik altyapı bakımından oynadığı önemli rolün bir göstergesidir.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

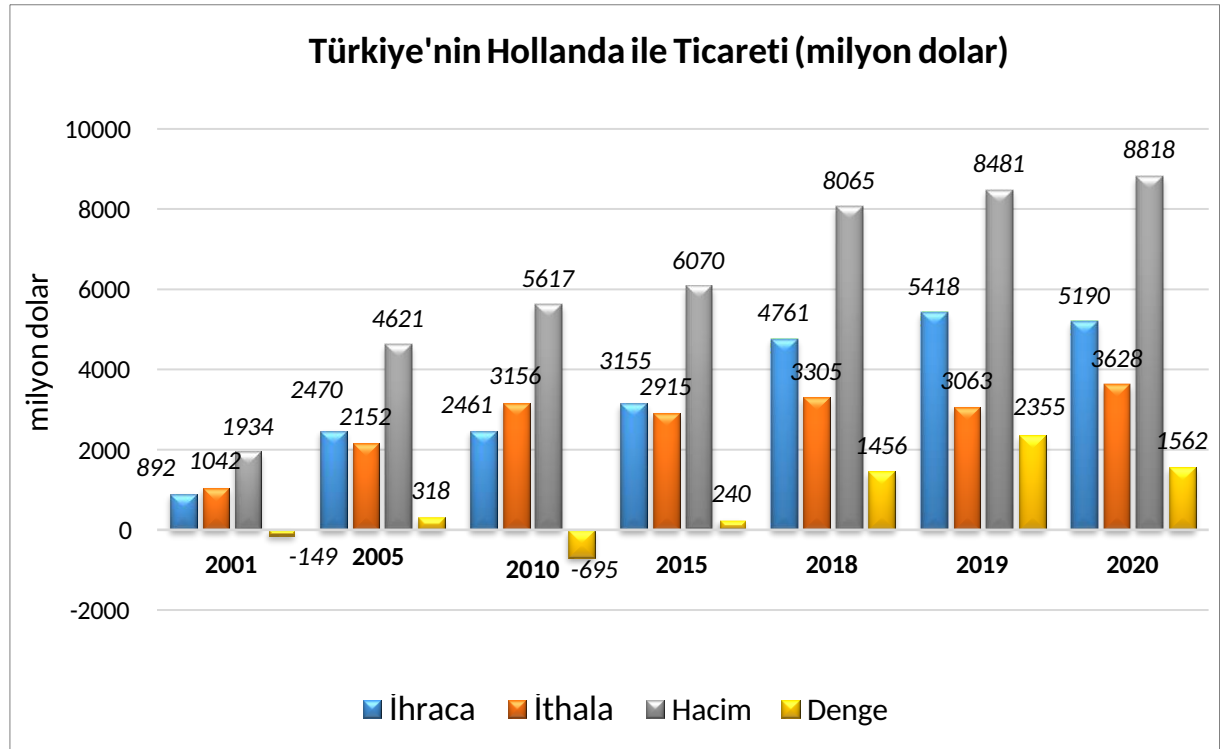
Genel Durum

Türklerle Hollandalılar arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin geçmişi 400 yıl öncesine dayanmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu'nun daveti üzerine ilk Hollanda elçisi 1612 yılında İstanbul'a gelmiştir. 1855 yılında Lahey'de açılan büyükelçiliğimize 1859 yılında Yahya Karaca Paşa atanmıştır. O dönemde Osmanlı-Hollanda ilişkilerinde başlıca konu ticarettir. Hollandalı tüccarlar tarafından satın alınan başlıca ürünler, Suriye ve İran'dan ipek, Asya'dan da baharat olmuştur. 17'nci yüzyılda Türkiye, Hollanda'ya yün ve pamuk ihraç etmeye başlamış, Hollanda da buna karşılık İstanbul ve İzmir'e pamuklu ve yünlü kumaş satmıştır. 19'uncu yüzyılda Hollanda'ya ihraç ettiğimiz en önemli ürün tütün olmuştur.

Cumhuriyetin ilanından sonra Türkiye ile Hollanda arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin güçlendirilmesi için 1934'te Türk-Hollanda Derneği kurulmuştur. Derneğin kuruluş anlaşması her iki ülkenin devlet başkanları olan Atatürk ve Kraliçe Wilhelmina tarafından imzalanmıştır. Bu olaydan önce 1930'da ise Hollanda'nın çok uluslu şirketi olan Philips, Türk Philips Ltd. olarak Türkiye'de faaliyete başlamıştır.

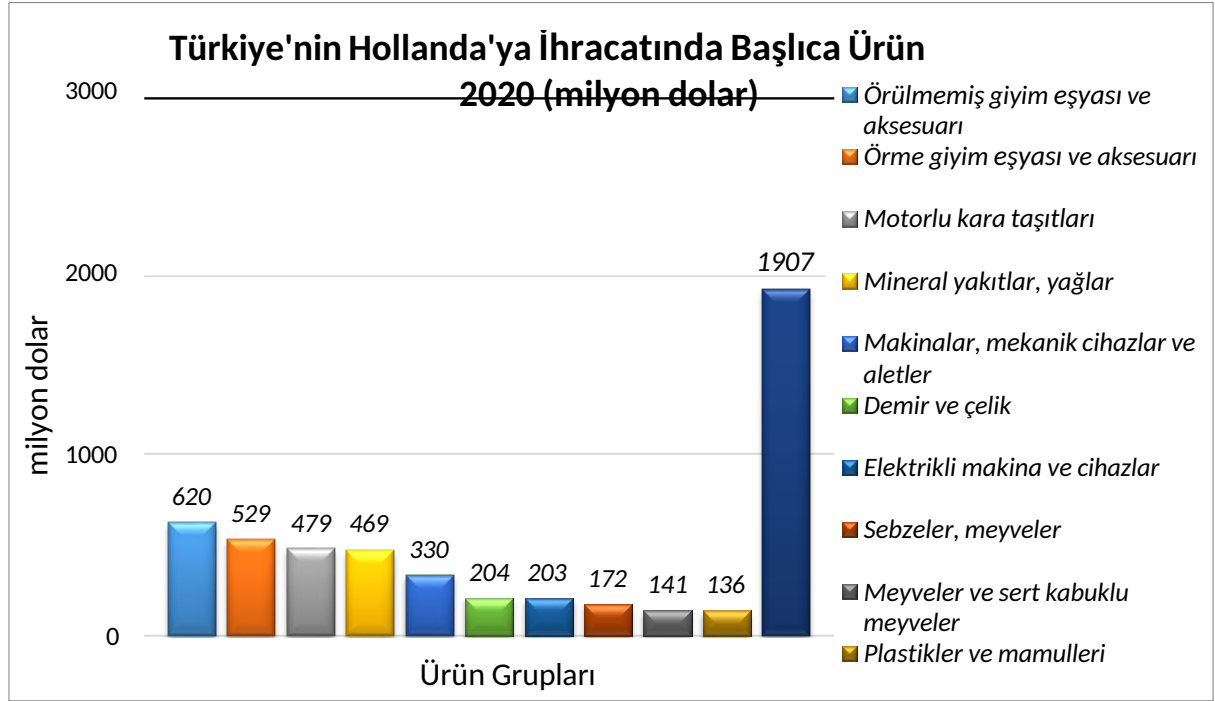
1996 yılında AB ile Türkiye arasında imzalanan Gümrük Birliği Anlaşması ile birlikte diğer Avrupa ülkeleriyle olduğu gibi, Türkiye ile Hollanda arasındaki sanayi ürünleri ticaretinde uygulanan gümrük vergileri kaldırılmış ve bu durum iki ülke arasındaki ticaretin artmasını sağlamıştır.

Türkiye-Finlandiya Dış Ticareti

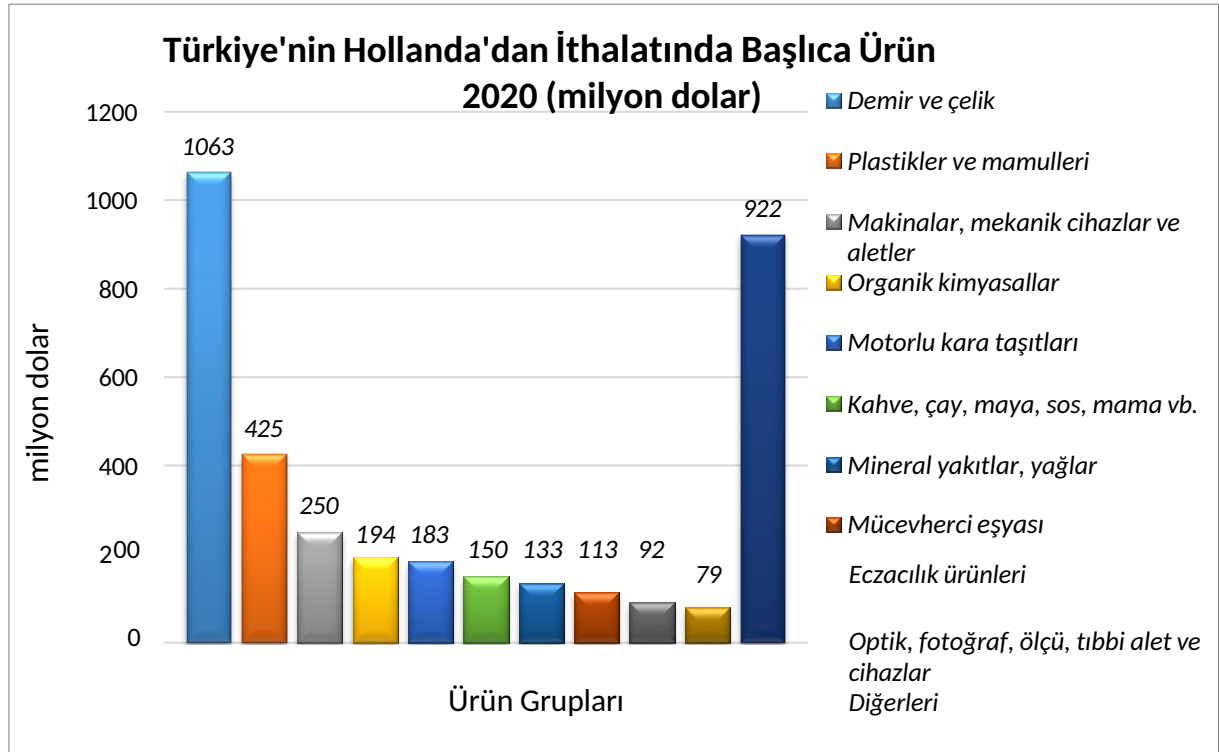
Kaynak: TÜİK

Türkiye'nin Hollanda'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

Türkiye'nin Hollanda'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

Yatırım İlişkileri

Türkiye'nin 2020 yılında yurtdışına gerçekleştirdiği 43 milyar dolar yurtdışı doğrudan yabancı yatırım stoğunda Hollanda, 17,5 milyar dolar ile 1. sıradadır (TCMB).

2020 yılında yurtdışından Türkiye'ye gelen 207 milyar dolar değerindeki toplam doğrudan stok yatırımda ise Hollanda, 38 milyar dolar ve %18 pay ile 1. sıradadır (TCMB).

Türkiye, geniş tüketici altyapısı ve Hollanda ile Avrupa'daki iç piyasalara hizmet verebilecek kalifiye teknik personele sahip olması nedeniyle, telekomünikasyon ve bilişim sektörlerinde de Hollandalı yatırımcıların büyük ilgisini çekmektedir.

Toplam yabancı sermayeli firma sayısı açısından da, Alman ve İngiliz firmalardan sonra, Hollandalı firmalar üçüncü sırada gelmektedir. İnşaat ve pazarlama konularında uzmanlaşmış küçük ölçekli pek çok Hollanda firması, tatil yörelerindeki yerleşim projelerinde yoğun olarak faaliyet göstermektedir. Hollanda kökenli firmalar tarafından tercih edilen diğer alanlar ise şunlardır: Toptan ve perakende ticaret, turizm ve catering, nakliye ve haberleşme, makina sanayi, metal ve plastik işleme, tekstil ve hazır giyim, bilişim, yayıncılık ve eğitim sektörleri.

Hollanda'daki Türk yatırımcılarının çoğunluğu bankacılık alanında faaliyet göstermekte olup, tekstil ve moda, lojistik sektörü ve tüketiciye yönelik elektronik eşya üretimi gibi diğer sektörlerde de Hollanda'da faaliyette bulunan birçok Türk firması görülmektedir.

EKLER:**EK-1: Hollanda'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)**

GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay (%, 2020)	Değişim (%, 2019- 2020)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		587 893 084	576 784 455	551 820 270	100,0	-4,3
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	53 679 221	53 869 910	34 716 472	6,3	-35,6
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	18 769 377	19 092 131	19 734 201	3,6	3,4
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	16 356 408	17 786 680	19 424 074	3,5	9,2
8486	Yarı iletken disklerin, külçelerin, entegre devrelerin vb. imalatında kullanılan makine ve cihazlar; aksam-parça-aksesuar	13 477 301	13 714 656	1 5088 753	2,7	10,0
9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	11 505 525	12 980 582	12 988 015	2,4	0,1
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	11 333 572	11 010 503	12 610 555	2,3	14,5
8542	Elektronik entegre devreler	10 604 670	11 091 161	11 551 868	2,1	4,2
9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb.; protez organlar; işitme cihazları, vücut içi ve dışı cihazları	8 836 235	9 424 490	8 719 550	1,6	-7,5
8443	Baskı yapmaya mahsus makinalar; kopyalama ve faks makinaları; bunların aksam, parça ve aksesuarları	9 525 550	8 611 976	7 294 758	1,3	-15,3
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	3 813 518	4 744 662	6 864 658	1,2	44,7
8703	Otomobiller	7 764 623	6 801 418	5 418 642	1,0	-20,3
0602	Diğer canlı bitkiler (kökleri dahil) çelikler, aşı kalem ve gözleri; mantar miselleri	4 688 302	4 615 939	4 993 328	0,9	8,2
8701	Traktörler	4 688 302	4 615 939	4 993 328	0,9	-24,1
3826	Biodizel ve bunların karışımları	3 429 815	3 545 563	4 630 437	0,8	30,6
0603	Buket yapmaya elverişli veya süs amacına uygun cinsten kesme çiçekler ve tomurcukları	4 338 876	4 343 029	4 260 931	0,8	-1,9

Kaynak: Trademap

EK-2: Hollanda'nın İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay (%, 2020)	Değişim (%, 2019- 2020)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		521 035 628	514 857 688	485 489 156	100,0	-5,7
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	21 884 400	22 208 586	22 899 439	4,7	3,1
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	35 848 721	34 062 713	21 997 698	4,5	-35,4
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	32 012 014	29 365 005	17 986 981	3,7	-38,7
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	14 236 418	15 031 449	16 481 718	3,4	9,6
8542	Elektronik entegre devreler	12 405 314	13 395 082	13 695 278	2,8	2,2
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	9 635 426	9 558 316	11 224 452	2,3	17,4
8703	Otomobiller	10 866 590	12 582 539	10 515 587	2,2	-16,4
9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	9 392 100	9 794 441	9 660 457	2,0	-1,4
8443	Baskı yapmaya mahsus makinalar; kopyalama ve faks makinaları; bunların aksam, parça ve aksesuarları	7 869 607	7 103 443	6 150 656	1,3	-13,4
9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb.; protez organlar; işitme cihazları, vücut içi ve dışı cihazları	5 689 381	6 211 113	6 113 577	1,3	-1,6
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. ürünler	2 872 983	4 203 519	5 339 935	1,1	27,0
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	6 830 551	6 204 037	5 081 642	1,0	-18,1
8486	Sadece ve esas itibarıyla yarı iletken disklerin veya külçelerin, yarı iletken tertibatın, elektronik iletken devrelerin veya düz panel göstergelerinin imalatında kullanılan türdeki makine ve cihazlar	3 382 557	3 662 802	4 530 044	0,9	23,7
3826	Biodizel ve bunların karışımları	2 734 078	3 418 232	3 949 556	0,8	15,5
8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	3 929 116	3 574 249	3 756 886	0,8	5,1

Kaynak: Trademap

EK-3: Hollanda'nın Ükelere Göre İhracatı (1 000 dolar)

Sıra	Ülke	2018	2019	2020	Pay (% 2020)	Değişim (%, 2019- 2020)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		587 893 084	576 784 455	551 820 270	100,0	-4,3
1.	Almanya	133 411 614	128 001 848	121 788 214	22,1	-4,9
2.	Belçika	59 690 541	58 276 374	56 557 868	10,2	-2,9
3.	Fransa	46 114 179	45 055 085	42 512 861	7,7	-5,6
4.	İngiltere	47 393 444	44 606 957	39 999 417	7,2	-10,3
5.	ABD	27 233 418	29 803 576	27 744 757	5,0	-6,9
6.	İtalya	24 051 250	22 925 575	22 040 509	4,0	-3,9
7.	İspanya	17 436 829	17 507 837	16 515 897	3,0	-5,7
8.	Polonya	15 315 411	15 118 007	16 261 363	2,9	7,6
9.	Çin	13 857 567	14 317 292	16 135 755	2,9	12,7
10.	İsveç	11 704 342	10 999 328	10 627 645	1,9	-3,4
11.	Çekya	8 842 200	8 874 933	9 107 520	1,7	2,6
12.	İsviçre	7 223 443	7 818 781	8 750 916	1,6	11,9
13.	Danimarka	7 361 591	6 982 579	7 461 767	1,4	6,9
14.	G. Kore	7 133 625	4 898 733	7 431 106	1,3	51,7
15.	Tayvan	5 280 410	8 919 164	7 345 697	1,3	-17,6
18.	Türkiye	6 473 794	6 314 117	6 497 366	1,2	2,9

Kaynak: Trademap, Hollanda verileri

EK-4: Hollanda'nın Ükelere Göre İthalatı (1 000 dolar)

Sıra	Ülke	2018	2019	2020	Pay (% 2020)	Değişim (%, 2019- 2020)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		521 035 628	514 857 688	485 489 156	100,0	-5,7
1.	Almanya	91 643 743	87 905 140	85 594 097	17,6	-2,6
2.	Çin	46 276 605	48 168 518	50 989 338	10,5	5,9
3.	Belçika	52 121 701	50 763 591	47 444 155	9,8	-6,5
4.	ABD	39 914 922	41 772 668	39 190 984	8,1	-6,2
5.	İngiltere	31 002 313	27 619 951	22 978 396	4,7	-16,8
6.	Fransa	19 531 657	19 064 965	17 039 204	3,5	-10,6
7.	İtalya	12 716 012	13 174 302	13 238 217	2,7	0,5
8.	Rusya	20 362 868	17 505 863	10 860 399	2,2	-38,0
9.	İrlanda	8 190 418	10 397 888	10 321 883	2,1	-0,7
10.	Polonya	10 298 679	10 147 110	10 258 875	2,1	1,1
11.	Norveç	16 646 906	13 840 876	9 693 642	2,0	-30,0
12.	İspanya	10 327 475	9 993 768	9 620 306	2,0	-3,7
13.	Japonya	9 254 345	9 070 638	8 466 225	1,7	-6,7
14.	Malezya	8 014 956	8 068 660	8 306 891	1,7	3,0
15.	İsveç	7 665 137	7 666 605	7 372 208	1,5	-3,8
25.	Türkiye	4 090 860	4 392 163	4 337 093	0,9	-1,3

Kaynak: Trademap, Hollanda verileri

Ek-5: Türkiye'nin Hollanda'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay (%, 2020)	Değişim (%, 2019- 2020)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		4 760 826	5 762 607	5 195 418	100,0	-9,8
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	209 631	479 591	363 574	7,0	-24,2
6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	118 295	170 397	205 107	3,9	20,4
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	177 853	222 297	199 974	3,8	-10,0
8703	Otomobiller	335 227	362 002	177 088	3,4	-51,1
6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	176 468	191 240	173 416	3,3	-9,3
8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	298 520	582 961	163 645	3,1	-71,9
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	113 624	128 426	131 403	2,5	2,3
2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	26 445	227 236	109 272	2,1	-51,9
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	295	390	98 098	1,9	25 053,3
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	124 929	110 155	93 204	1,8	-15,4
5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	94 372	96 491	85 643	1,6	-11,2
0304	Balık filetoları ve diğer balık etleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	89 240	87 663	79 808	1,5	-9,0
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	58 523	70 014	75 832	1,5	8,3
6104	Kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, etek, pantolon, tulum ve şort (örme)(yüzme kıyafeti hariç)	77 701	78 787	71 906	1,4	-8,7
7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallerle kaplama metallere)	32 299	30 750	71 065	1,4	131,1

Kaynak: Trademap, TR verileri

Ek-6: Türkiye'nin Hollanda'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2018	2019	2020	Pay (%) 2020)	Değişim (% 2019-2020)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		3 304 581	3 202 977	3 628 593	100,0	13,3
7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmiş külçeler	800 364	771 979	891 386	24,6	15,5
2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	116 100	111 348	144 212	4,0	29,5
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialiesterler, vb. (ilk şekilde)	190 663	157 864	142 469	3,9	-9,8
8701	Traktörler	97 810	24 769	121 189	3,3	389,3
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	19 323	44 521	118 523	3,3	166,2
7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	13 810	16 718	111 568	3,1	567,4
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	62 826	60 173	81 270	2,2	35,1
7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	68 644	101 186	65 774	1,8	-35,0
2403	Homonize edilmiş tütün ve tütün yerine geçen madde hülusalrı ve esansları	70 999	76 958	60 866	1,7	-20,9
2909	Eterler, eter-alkoller, eter fenoller, fenoller, peroksitler ve bunların türevleri	60 020	64 961	51 345	1,4	-21,0
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	30 040	49 262	44 431	1,2	-9,8
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	38 617	30 226	41 918	1,2	38,7
2902	Siklik hidrokarbonlar	75 005	51 542	41 898	1,2	-18,7
7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	49 538	33 940	40 847	1,1	20,4
4002	Sentetik kauçuk veya sıvı yağlardan türetilen taklit kauçuk (ilk şekillerde, veya levha, tabaka, şerit halinde)	52 985	48 734	39 392	1,1	-19,2

Kaynak: Trademap, TR verileri